Dziecko mówi Twoimi słowami, czyli krótka refleksja nad jakością porozumiewania się z dzieckiem…

[1]

23.05.2012

Prawidłowy rozwój mowy staje się dla dziecka kapitałem, który procentuje przez całe jego życie. Mowa jest punktem wyjścia dla rozwoju innych umiejętności, jej wczesne opanowanie daje szansę na korzystną pozycję dziecka w rzeczywistości społecznej. Nasuwa się więc pytanie – jak komunikować się skutecznie?

Komunikowanie się, najogólniej, to wymiana informacji, pragnień i poglądów w sposób zrozumiały dla współrozmówców. Należy pamiętać, że jest to działanie dwukierunkowe: zarówno nadawca – mówca, jak i odbiorca, czyli słuchacz muszą przekazać, odebrać oraz zrozumieć informację, by komunikowanie się było skuteczne i zakończyło się sukcesem, czyli osiągnięciem danego celu.

Ucząc dziecko prawidłowej komunikacji trzeba pamiętać, że nie tylko przyswojenie języka jest ważne. Zanim dziecko zacznie efektywnie używać mowy, musi nauczyć się rozumieć język oraz słuchać a nie tylko słyszeć. Słuchanie polega na skupianiu uwagi na dźwiękach dobiegających do uszu tak, by dziecko mogło zinterpretować ich znaczenie. Skuteczne porozumiewanie się niewątpliwie wiąże się również z ekspresją, czyli sposobem, w jaki przekazujemy swe myśli, wykorzystując połączenie słów, intonacji oraz mowy ciała. Przykładowo: ironiczny ton głosu może zmienić przyzwolenie w zakaz. Stwierdza się więc, że w procesie komunikacji za istotne uważa się nie tylko to co zostaje powiedziane, ale przede wszystkim – w jaki sposób przekazywana jest dana informacja. Komunikaty kierowane do dziecka, zarówno werbalne, jak i pozawerbalne, muszą być jasne i czytelne. Ciepłe spojrzenie, otwarta postawa ułatwiają porozumienie, dają szansę na pozytywne spotkania z drugim człowiekiem.

Drodzy Rodzice, najczęściej, w sposób naturalny pomagamy dzieciom w nauce mówienia. Jeśli zaś naturalne zdolności zostaną wzbogacone podstawową wiedzą na temat umiejętności mówienia i skutecznego porozumiewania się, to z pewnością dzieciom nie zabraknie wartościowych bodźców na każdym etapie ich rozwoju. Poniższe porady, jak komunikować się skutecznie, dotyczą dzieci w okresie swoistej mowy dziecięcej, czyli od 3 do 7 roku życia. Jeśli zechcą Państwo poszerzyć swoją wiedzę o wcześniejsze okresy rozwoju mowy dziecka odsyłam do książki L. Clark, C. Ireland pt. „Uczymy się mówić, mówimy, by się uczyć”.

Jak zachęcić dziecko do skutecznego komunikowania się:

- Wszystkich rodziców wyczerpują nieustanne pytania przedszkolaka. Trzeba jednak cierpliwie na nie odpowiadać, gdyż w taki właśnie sposób małe dzieci zdobywają wiedzę na temat tego,

co je otacza. Nie zbywaj dziecka, jeśli zbyt dużo pyta, wręcz przeciwnie – zachęcaj je do stawiania coraz bardziej dociekliwych pytań i szukania wspólnie na nie odpowiedzi.
- Słuchaj z uwagą opowieści dziecka, tak, jak chciałbyś, by ono słuchało Ciebie. Każdy z nas oczekuje, by współrozmówca, a zwłaszcza dziecko, zawsze słuchał tego, co mamy mu do powiedzenia.
- Miej czas i cierpliwość na rozmowę, dzieci chętniej komunikują się, jeśli okaże się im zainteresowanie.
- Zachęcaj dziecko do utrzymywania kontaktu wzrokowego podczas prowadzenia rozmowy. Nawyk ten stwarza przyjazny, ciepły klimat. Dobrze, by dziecko widziało twarz współrozmówcy, dzięki temu ma możliwość obserwacji ruchów całego aparatu mowy.
- Za pomocą krótkich, jasnych zdań opisuj najpierw najbliższe otoczenie, a z czasem stopniowo rozszerzaj świat dziecka, wskazując mu różne alternatywy działań, omawiając przy tym ich skutki.
- Opowiadaj dziecku o wszystkim, co je otacza: o ludziach, czynnościach i przedmiotach – skąd się biorą i do czego służą; pokazuj mu, o czym mówisz,
- Czytaj dziecku książki i czasopisma, które dostarczają wielu tematów do rozmów.
- Pozwól dziecku być inicjatorem rozmów.
- Należy całkowicie wyeliminować nawyk używania dziecięcego języka. Nie ma sensu uczyć dziecka słów, które w kolejnym okresie rozwoju mowy muszą być zamieniane na prawidłowe.
- Często powtarzaj te same informacje, by dziecko przyswoiło słownictwo, nie unikaj słów, które wydają się trudne do wymówienia.
- Bądź ożywiony, różnicuj ton i intonację głosu oraz mimikę – ożywiony ton znacznie dłużej pozwoli na utrzymanie zainteresowania dziecka.
- Pilnuj, byście mówili lub wykonywali różne czynności na zmianę, dzięki czemu dziecko nauczy się wchodzić w rolę zarówno mówcy, jak i słuchacza.
- Staraj się unikać nieustannego poprawiania wymowy dziecka, jeśli nie potrafi ono jeszcze prawidłowo artykułować danej głoski. Dopiero na pewnym etapie terapii logopedycznej, kiedy dziecko opanuje wzorzec realizacji danego dźwięku, należy zadbać o to, aby prawidłowa artykulacja stała się nawykiem. Jednak zbyt częste strofowanie może jedynie sprawić dziecku przykrość.
- Nie zapomnij, by wspólne rozmowy stały się okazją do dobrej zabawy!

Około szóstego roku życia dziecko zaczyna posługiwać się językiem niemalże tak dobrze jak dorosły. Oczywiście zasób jego słownictwa będzie się poszerzał przez całe życie. Nie można więc zaprzestawać działań nad stymulowaniem rozwoju dziecka, kiedy zacznie ono płynnie mówić. To właśnie chwile spędzane na wspólnych rozmowach otwierają dziecku drzwi do skutecznej komunikacji.

mgr Ewa Mańkowska

Adres URL źródła:https://www.foundation-ourchildren.pl/artykuly/dziecko-mowi-twoimi-slowami-czyli-krotka-refleksja-nad-jakoscia-porozumiewania-sie-z

Odnośniki
[1] https://www.foundation-ourchildren.pl/sites/default/files/styles/duze_zdjecie/public/imagescaffshb1.jpg?itok=YLBx5Jya